

Rapport fra Europeisk kirkelederkonsultasjon 6. – 9. oktober 2025 i Riga, Latvia.

Ledere for lutherske kirker fra de tre europeiske regionene i Den lutherske verdensforbund (LVF) møttes i Riga, Latvia, fra 6. til 9. oktober under overskriften “Embodying Hope, Making the Difference”. Samlingen ble holdt i Rigas Lutherakademi, og ble organisert av LVF med støtte fra Den evangelisk-lutherske kirke i Latvia (ELCL) og Den latviske evangelisk-lutherske kirke verdensomspennende (LELCW). Fra Den norske kirke møtte leder i Mellomkirkelig råd. Ingen av biskopene hadde anledning til å møte. Kristine Sandmæl var med i konsultasjonens redaksjonskomité.

Konsultasjonen åpnet med en nattverdsgudstjeneste i St. Johannes kirke i hjertet av gamlebyen, der erkebiskop Rinalds Grants (ELCL) ledet og erkebiskop Kārlis Žols (LELCW) prekte. De to kirkene samarbeider som regel ikke på denne måten. Begge erkebiskopene, sammen med lederne for kirkene fra nabolandene Estland (Urmas Viilma) og Litauen (Mindaugas Sabutis), snakket senere i uken om livet i sine kirker, med fokus på deres historie, identitet og misjon i stadig mer sekulære samfunn.

Diskusjoner og presentasjoner de følgende tre dagene utforsket hva det vil si å inkarnere håp, å være en bekjennende kirke og å dele håp i vår tid.

I åpningssesjonen reflekterte LVFs generalsekretær rev. dr. Anne Burghardt over de forskjellige betydningene av håp, og understreket det varige håpet som finnes i Guds ord. Dette håpet er forankret i ‘inkarnasjons-teologien’, mente hun, en kontekstuell teologi som skiller mellom hvor evangeliet må utfordre kulturelle praksiser og systemer og hvor det bør være forankret i kulturen. Det er både personlig og felles, bemerket hun, og omfatter omsorg for hele Guds skapelse. Den taler med en profetisk stemme og er medfølende, rotfestet i Guds barmhjertighet og gjenkjennelsen av vår nestes lidelse som vår egen.

I en verden hvor demokratiet blir undergravd, internasjonalt samarbeid betviles, og egennyttige interesser og proteksjonisme fremheves som prioriteter av populistiske politikere, understreket Burghardt at kirkene må ta opp misvisende teologier, og forbli inkluderende, inviterende, og åpne for mangfold og behovene til andre. Hun sa at

“vitnesbyrdet fra LWF kan fungere som et eksempel på hvordan man kan bevare sin identitet samtidig som man opprettholder en åpenhet” for andre.

Ved å reflektere over håp fra et antropologisk perspektiv, ga professor Aivita Putniņa fra Universitetet i Latvia en hovedpresentasjon som trakk på sin forskning om perspektivene til latviske kvinner i forskjellige trossamfunn.

Representanter fra de tre europeiske regionene delte personlige refleksjoner fokusert på håp som kan finnes når folk kommer sammen for å utfordre urettferdighet og stå i solidaritet med sårbare samfunn. Den nordiske regionen var representert ved Veronica Pålsson fra Svenska kyrkan. Alle understreket de behovet for fellesskap som steder for å nære hverandre med vårt håp i Jesus Kristus.

Unge ledere, som nylig hadde deltatt på Europeisk ungdomsmøte i Paris, informerte deltakerne om Intergenerational Justice Task Force som for tiden utarbeider en politikk for å presentere for LVF-rådet, og ber om tilbakemeldinger fra alle europeiske kirker på sin spørreundersøkelse.

LVFs assisterende generalsekretær for økumeniske relasjoner professor Dirk Lange utforsket betydningen av å være “et bekjennende fellesskap,” i lys av både inneværende års 1700-årsjubileum for Nicaea-konsilet og feiringen av 500-årsjubileet for Augsburg-bekjennelsen i 2030. Han bemerket at begge dokumentene ble skrevet for de spesifikke historiske, politiske og religiøse kontekster av sin tid, og understreket at begge utfordrer oss til å finne et passende språk for den nåværende konteksten. Vi er alle kalt til å tolke bekjennelsene for vår tid.

Plenumssesjoner og gruppediskusjoner berørte noen av de felles spørsmål kirker står overfor i dag, inkludert spørsmål om kjønnsrettferdighet, likestilling og ordinasjon av kvinner. Samtalene og diskusjonen var en sterk påminnelse om sårene som vedvarer i våre kirker og vårt fellesskap i dag.

Konsultasjonen ble, på bakgrunn av hvor den ble holdt, preget av diskusjoner om kjønn, kjønnsroller og kvinners prestetjeneste. En del av deltakerne, både kvinner og menn, var opprørt blant annet over ting som ble presentert, representativitet i åpningsgudstjenesten og kommentarer som kom. Konsultasjonsrapportens avsluttende avsnitt illustrerer dette:

As church leaders, we realize that we have underestimated the great diversity of our LWF communion, even within our three European regions. At the end of this journey, on our way towards Augsburg, we leave Riga challenged to find new ways of living together and witnessing to the world as a confessing communion.

Kristine Sandmæl